

10

Book Review:

ดีเอ็นเอไม่ไทย บรรพชนไม่แท้
เขียนโดยวิฑู กุตะนันท์

DOI :

ดร. รัศมี ชูทรงเดช*

Dr. Rasmi Shooooongdej

* ศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร อีเมล:

rasmis@gmail.com

Professor, Archaeology, Faculty of Archaeology, Silpakorn University. email :

rasmis@gmail.com

หนังสือเรื่อง **“ดีเอ็นเอไม่ไทย บรรพชนไม่แท้”** เขียนโดยวิฑู กุตะนันท์ ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มติชน ในปี 2567 จำนวน 256 หน้า เป็นหนังสือที่เขียนเพื่อเผยแพร่ความรู้จากงานวิจัยสู่สาธารณชนในประเด็นที่คนไทยสนใจ เรื่องความเป็นมาของคนไทย และข้อถกเถียงเกี่ยวกับไทยแท้/ไม่แท้ โดยผู้เขียนได้นำเอาผลงานวิจัยที่เขียนเป็นภาษาไทยและบทความที่เคยตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษต่างกรรมต่างวาระในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ผู้เขียนและคณะได้ทบทวนวิจัยด้านพันธุศาสตร์ประชากรเกี่ยวกับดีเอ็นเอของคนปัจจุบันและคนโบราณ และรวบรวมฐานข้อมูลดีเอ็นเอสำหรับงานนิติวิทยาศาสตร์ แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงเป็นบท ที่มีเนื้อหากการศึกษาดีเอ็นเอของตนทุกภูมิภาคของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับชื่อหนังสือ แบ่งออกเป็น 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 การถ่ายทอดพันธุกรรมระดับพื้นฐานและวิธีการศึกษาดีเอ็นเอเพื่อหาบรรพชน บทที่ 2 ประวัติศาสตร์การอพยพเคลื่อนย้ายของคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บทที่ 3 ดีเอ็นเอของชาวมานิดั้งเดิมเมื่อหลายหมื่นปีก่อน บทที่ 4 ดีเอ็นเอของคนภาคเหนือ บทที่ 5 ดีเอ็นเอของคนภาคอีสาน บทที่ 6 ดีเอ็นเอของคนภาคกลาง บทที่ 7 ดีเอ็นเอของคนภาคใต้ บทที่ 8 ดีเอ็นเอจากกระดูกโบราณเครื่องจักรย้อนเวลาเพื่อไปศึกษาคนโบราณ และบทที่ 9 ความเชื่อมโยงของอดีต ปัจจุบัน และอนาคตจากดีเอ็นเอ

Book review - ดีเอ็นเอไม่ไทย

บรรพชนไม่แท้

ผู้เขียน: วิทย์ กุศลนิษฐ์

สำนักพิมพ์: มติชน

จำนวนหน้า: 256

ปีที่พิมพ์: 2567

ISBN: 9789740219125

ผู้วิจารณ์ขอแนะนำภาพรวมเนื้อหาของหนังสือตามบท ดังนี้ บทที่ 1 การถ่ายทอดพันธุกรรมระดับพื้นฐานและวิธีการศึกษาดีเอ็นเอเพื่อหาบรรพชน เนื้อหาบทนี้เป็นแนะนำความรู้เบื้องต้นด้านพันธุศาสตร์สำหรับผู้อ่านที่ไม่มีพื้นฐาน เพื่อให้ทราบตั้งแต่ความหมาย การคัดเลือกตัวอย่าง การเก็บตัวอย่างประเภทต่างๆ และการวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มต้นจากคำนิยามว่า ดีเอ็นเอคืออะไร เป็นสารชีวโมเลกุลที่พบในสิ่งมีชีวิต มีการถ่ายทอดจากพ่อแม่สู่ลูก ดีเอ็นเอจึงถูกใช้ในการพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสายโลหิตและเอกลักษณ์ของบุคคล โดยการถ่ายทอดทางพันธุกรรมที่ถ่ายทอดโครโมโซม Y เป็นการถ่ายทอดพันธุกรรมผ่านทางฝ่ายพ่อ และการถ่ายทอดดีเอ็นเอไมโทคอนเดรีย เป็นการถ่ายทอดพันธุกรรมผ่านทางฝ่ายแม่ จากนั้นได้อธิบายการหาข้อมูลดีเอ็นเอ ว่าต้องแยกประชากร และสืบประวัติประชากรที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดอย่างน้อย 2 รุ่น แล้วนำมาศึกษาเปรียบเทียบพิจารณาจากเกณฑ์ของลักษณะทางภูมิศาสตร์ ภาษาพูด และเชื้อชาติ ส่วนการเก็บตัวอย่าง เป็นเลือด หรือเส้นผม หรือน้ำลาย กระบวนการทั้งหมดจะต้องผ่านการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้เขียน ขึ้นต่อไปเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในห้องปฏิบัติการที่มีขั้นตอนที่ซับซ้อน เมื่อได้ผลมาแล้วจำเป็นต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หลายแบบในการช่วยประมวลและเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลประชากร แล้วจึงนำมาตีความต่อไป

บทที่ 2 ประวัติศาสตร์การอพยพเคลื่อนย้ายของคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเคลื่อนย้ายของกลุ่มคนที่มีพันธุกรรมหลากหลายนั้นมาทั้งภาษาและวัฒนธรรมภายใต้เงื่อนไขหรือปัจจัยที่แตกต่างกัน ผู้เขียนเริ่มต้นจากการอธิบายความหลากหลายของตระกูลภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าประกอบด้วยตระกูลภาษา 6 ตระกูล คืออินโด-ยูโรเปียน ออสโตรเอเชียติก ไท-กะได จีน-ทิเบต ออสโตรนีเซียน และม้ง-เมี่ยน

หัวข้อต่อมาเป็นเรื่องการอพยพสู่การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมว่าจากผลการศึกษาดีเอ็นเอและฟอสซิล มีการอพยพของมนุษย์สมัยใหม่จากทวีปแอฟริกามายังยุโรปและเอเชีย อย่างน้อย 2 ระลอก ระลอกแรกเมื่อประมาณ 130,000 ปีมาแล้ว และระลอกหลังราว 80,000 ปีมาแล้ว มนุษย์สมัยใหม่ได้กระจายตัวสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปาปัวนิวกินี และออสเตรเลีย ซึ่งน่าจะเป็นบรรพบุรุษของประชากรออสตราเลเซีย เช่นคนออสเตรเลียคนดั้งเดิม ปาปัว และนิกริโต ประชากรรุ่นแรกของมนุษย์สมัยใหม่ ใช้เครื่องมือหินกะเทาะและหาอาหารตามธรรมชาติ ที่ผู้เขียนเรียกว่าโฮบินเนียนต่อมาราว 4,000 ปีมาแล้ว มีการอพยพเคลื่อนย้ายของคนยุคก่อนประวัติศาสตร์สมัยหินใหม่จากประเทศจีนปัจจุบัน ที่ได้ถูกเสนอเป็นข้อสมมติฐานที่เรียกว่า “Two layer hypothesis” เข้ามาผสมกับคนดั้งเดิม โฮบินเนียนหรือแทนที่ประชากรดั้งเดิม และนำความรู้เกี่ยวกับการทำสิกรรม กรณีนี้คนดั้งเดิมโฮบินเนียนอาจจะรับความรู้ทางวัฒนธรรม แต่ไม่ได้ผสมกับคนกลุ่มใหม่ ขณะเดียวกันภาษาที่เก่าแก่ที่สุดคือภาษาออสโตรเอเชียติก (มอญ-เขมร) ก็แพร่กระจายพร้อมกับวัฒนธรรมการปลูกข้าวจากบริเวณลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว ต่อมาในสมัยโลหะ ในสมัยเหล็กประมาณ 2,500-2,000 ปีมาแล้ว มีการติดต่อระหว่างคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างกว้างขวาง กลองมโหระทึกเป็นวัตถุทางวัฒนธรรมที่ถูกใช้ในการแสดงถึงความสัมพันธ์นี้ ผู้เขียนได้โยงไปถึงประชากรไปเยว่ที่ผลิตกลองมโหระทึกในตะวันตกเฉียงใต้ของจีน กลุ่มหนึ่งของไปเยว่คือคนไทที่พูดภาษาไท-กะได ต่อมาช่วงระยะเวลา 1,500-1,000 ปีมาแล้วมีการขยายตัวของราชวงศ์ฉันมาทางใต้ ทำให้คนที่พูดภาษาตระกูลไท-กะไดอพยพและกระจายตัวในตอนใต้ของจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นผู้เขียนได้พยายามลำดับดำรงอยู่และการมีอำนาจของคนที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกในยุคประวัติศาสตร์ที่ปรากฏอารยธรรมของมอญ-

ทวารวดี และเขมร ต่อมาเมื่ออิทธิพลของทั้งสองอารยธรรมเสื่อมลง ก็ปรากฏรัฐใหม่ที่ปกครองโดยคนพูดตระกูลภาษาไท-กะได จนกระทั่งเป็นประเทศไทยปัจจุบัน ท้ายสุด ผู้เขียนกลับมาเชื่อมโยงกับชื่อของหนังสือในประเด็นข้อสมมติฐานคนไทยมาจากไหน โดยสรุป 2 ข้อสมมติฐานหลักคือการแพร่กระจายของคน (demic diffusion) ที่อพยพมาจากจีนตอนใต้ และคนดั้งเดิมที่เป็นคนมอญ-เขมรที่คนอยู่ที่นี่มาก่อนที่คนไทจะอพยพลงมาภายหลัง และผสมผสานกับคนดั้งเดิมพร้อมกับเปลี่ยนภาษาพูดเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นการแพร่กระจายของวัฒนธรรม (cultural diffusion) แล้วเชื่อมโยงกับการปรากฏภาษาพูดในประเทศไทยทั้งหมด 70 ภาษาและความแตกต่างของคนกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาค

บทที่ 3 ดีเอ็นเอของชาวมานี คนดั้งเดิมเมื่อหลายหมื่นปีก่อน มีประชากรดั้งเดิมสองกลุ่มคือมานี และมลาบรี ซึ่งเป็นกลุ่มสังคมที่ยังดำรงชีพแบบดั้งเดิมที่หาอาหารตามธรรมชาติ (hunting-gathering society) เริ่มต้นบทด้วยคำนิยาม “มานี” ที่แปลว่าคน หรือเป็นที่รู้จักของคนไทยในชื่อ ซาไก เจาะ หรือคนป่า มีวิถีการดำรงชีพแบบหาอาหารตามธรรมชาติ ภาษาพูดของมานีจัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก กลุ่มย่อยอัสเลียนที่เป็นภาษาของกลุ่มคนนิกริโต คนดั้งเดิมในคาบสมุทรมลายู หมู่เกาะฟิลิปปินส์และเกาะอันดามัน ดีเอ็นเอของกลุ่มนิกริโตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สืบเชื้อสายจากคนดั้งเดิมที่อพยพจากทวีปอาฟริกา ผลการศึกษาดีเอ็นเอแสดงว่าคนมานีและเขมรในประเทศมาเลเซียมีบรรพบุรุษร่วมกันเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างมานีกับตัวอย่างคนโบราณโหบินเนียนอายุ 8,000 ปีมาแล้วจากประเทศลาว พบว่าคนมานีในประเทศไทย และคนองเก ประชากรนิกริโตในหมู่เกาะอันดามันมีความเชื่อมโยงทางพันธุกรรมอย่างก็ตคนมานีมีพันธุกรรมที่ผสมกับองเก และคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างน้อยเมื่อประมาณ 700 ปี ส่วนคนมลาบรี ในภาคเหนือ อพยพมา

จากแขวงไชยบุรี ประเทศลาว เข้ามาอยู่ในจังหวัดน่านและแพร่ มีวิถีชีวิตที่หาอาหารตามธรรมชาติเช่นเดียวกับมานิ พุทธตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกสาขาขมุอิก ทำให้นักวิชาการบางคนเชื่อว่าสืบเชื้อสายจากคนโบราณโบหินเนียน มลาบริมีพันธุกรรมที่คล้ายคลึงกับกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงในภาคเหนือ ผลการศึกษาเปรียบเทียบดีเอ็นเอของคนมลาบริในอำเภอเวียงสา จังหวัดน่านและคนถิ่นในจังหวัดน่าน พันธุกรรมฝ่ายพ่อที่ใกล้ชิดกับชาวถิ่นมัลและขมุ ขณะที่ฝ่ายแม่ใกล้ชิดกับชาวแสก บรู และโล้จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณอายุดีเอ็นเอไมโทคอนเดรียของมลาบริพบว่า มีอายุเพียง 735-1,000 ปี แสดงว่าคนมลาบริมีการผสมผสานกับคนกลุ่มอื่นมาก่อนที่จะย้ายมาสู่ประเทศไทย ผลการศึกษาในภาพรวมคนมานิกับมลาบริมีพันธุกรรมที่แตกต่างกัน

บทที่ 4 ดีเอ็นเอของคนภาคเหนือ บทนี้นำเสนอผลการศึกษาดีเอ็นเอจากตัวอย่างคนโบราณ จากแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมโลงไม้ ในอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน และคนปัจจุบัน ผู้เขียนปูพื้นฐานว่าในภาคเหนือมีกลุ่มชาติพันธุ์ 25 กลุ่ม แบ่งออกตามตระกูลภาษา ได้ 4 ตระกูล คือ 1) ไท-กะได 2) ออสโตรเอเชียติก 3) จีน-ทิเบต และ 4) ม้ง-เมี่ยน พร้อมทั้งให้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์โดยสังเขปว่า คนดั้งเดิมที่อาศัยในภาคเหนือคือกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า ถิ่น และขมุที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก คู่ขนานกับอาณาจักรหริภุญไชยของคนมอญที่มีอายุประมาณ 1,200 ปีมาแล้ว จากนั้นมีเกิดการสร้างอาณาจักรล้านนา โดยกลุ่มชาติพันธุ์ไทยวนที่พูดภาษาตระกูลไท-กะได และเชื่อมโยงระหว่างคุณลักษณะทางวัฒนธรรมด้านเทคโนโลยีการทำเครื่องมือเหล็กกับกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า พร้อมทั้งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ละว้ากับไทยวน ในบทนี้ผู้เขียนได้แบ่งหัวข้อย่อยเพื่อครอบคลุมกลุ่มชาติพันธุ์หลักที่ปรากฏในภาคเหนือตามตระกูลภาษา 4 กลุ่มในข้างต้น ดังนี้

กลุ่มที่ 1-บรรพบุรุษร่วมของประชากรไท-กะได โดยอธิบายคำว่า “ไทยวน” เป็นคำเดิมที่ถูกแทนที่ด้วยคำว่า “คนเมือง” ในช่วงตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่าและสยาม มีการใช้อย่างสืบเนื่องจนปัจจุบัน กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได ประกอบด้วยลื้อ ยอง จีน ไทยใหญ่ฯ ซึ่งลื้ออพยพมาจากแคว้นสิบสองปันนา จีนตอนใต้ ยองอพยพมาจากเมืองยอง และจีนอพยพมาจากแคว้นเชียงตุง รัฐฉาน ประเทศพม่าในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาดีเอ็นเอของคนเมืองในเชียงใหม่ มีพันธุกรรมที่ใกล้ชิดกับชาวไตและจ้วงจากตอนใต้ของประเทศจีน ขณะที่คนเมืองในเชียงราย ลำพูน และลำปางมีดีเอ็นเอที่ผสมกับระหว่างกลุ่มคนที่พูดตระกูลภาษาไท-กะไดกับออสโตรเอเชียติก ขณะที่ไทใหญ่เป็นกลุ่มที่มีความแตกต่าง ดีเอ็นเอจากบ้านถ้ำลอดและบ้านแม่ละนา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีดีเอ็นเอร่วมกับประชากรกะเหรี่ยงและละว้า

กลุ่มที่ 2-กลุ่มดั้งเดิม “ละว้า” และตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก กลุ่มชาติพันธุ์ละว้า หรือละเวือะ หรือลัวะ ปรากฏในภาคเหนือกว่า 1,300 ปีมาแล้ว แบ่งเป็นกลุ่มว้าตะวันตก ภาษาใช้อยู่รอยต่อระหว่างจังหวัดเชียงใหม่กับแม่ฮ่องสอน และกลุ่มว้าตะวันออก เป็นภาษาที่ใช้บริเวณลุ่มแม่น้ำปิง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาดีเอ็นเอ พบว่ากลุ่มละว้าตะวันออกใกล้ชิดกับกลุ่มคนที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได นอกจากนี้ละว้าบ้านดง จังหวัดเชียงใหม่ยังพบการดีเอ็นเอที่ใกล้ชิดกับประชากรมอญ กะเหรี่ยงและไทใหญ่ และกลุ่มละว้าตะวันตกใกล้ชิดกับกลุ่มคนที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ลาบรี ถิ่นและขมุที่พูดในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกและมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสาย

กลุ่มที่ 3-กลุ่มชาวเขาที่พูดภาษาจีน-ทิเบต ได้แก่กะเหรี่ยง ล่าหู่ หรือมุเซอ ลีซู และอาข่า กะเหรี่ยงเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทยและอาจจะอพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยก่อนกลุ่มคนที่

พูดตระกูลภาษาไท-กะได และอพยพมาอีกในช่วง 200 ปี ผลการศึกษา ดีเอ็นเอจากอำเภอมะเข่เรียง ปางมะผ้า และอำเภอมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่า มีพันธุกรรมที่ใกล้ชิดกันเองและใกล้ชิดกับละว้า มอญ และไทใหญ่ ส่วนมุเซอคำและมุเซอแดง มีพันธุกรรมที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น และสืบจากบ้านน้ำบ่อสะเป อำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพันธุกรรมร่วมกับมุเซอคำและมุเซอแดง รวมทั้งพันธุกรรมฝ่ายพ่อไม่แตกต่างจากประชากรกะเหรี่ยง ม้ง มอญ และกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได และอาข่า มีดีเอ็นเอที่ใกล้ชิดกับกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู

และกลุ่มที่ 4-ม้ง-เมี่ยนกับสมมติฐานการอพยพ มี 2 ข้อสมมติฐาน คือ 1-กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง-เมี่ยนมีต้นกำเนิดจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยบรรพบุรุษแยกตัวจากกลุ่มประชากรที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกเมื่อประมาณ 19,000 ปีมาแล้ว และอพยพย้ายถิ่นไปทางเหนือบริเวณลุ่มน้ำแยงซีเกียงและแม่น้ำเหลือง และ 2-กลุ่มชาติพันธุ์ม้งมีต้นกำเนิดบริเวณชายฝั่งตะวันตกของจีนก่อนที่อพยพลงมาตามแม่น้ำเหลือง เมื่อถูกชาวฮั่นรุกรานก็อพยพลงมาทางใต้ มายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประมาณพุทธศตวรรษที่ 23 และสู่ประเทศไทยเมื่อ 150 ปีมาแล้ว กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง-เมี่ยนมีเชื้อสายดีเอ็นเอเฉพาะของจีนตอนเหนือ

บทที่ 5 ดีเอ็นเอของคนลาวอีสาน ผู้เขียนได้แบ่งหัวข้อ ดังนี้ 1-ชาวลาวอีสานเกิดจากการผสมผสานที่หลากหลาย มีกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมด 18 กลุ่มและมีภาษาพูด 22 สำเนียงภาษา จัดอยู่ในกลุ่มของตระกูลภาษาไท-กะได ที่อยู่บริเวณแอ่งสกลนคร เช่น ผู้ไท แสก ญ้อ กะเลิง ฯลฯ และออสโตรเอเชียติกที่อยู่ในบริเวณแอ่งโคราช เช่น ญ้อกูร เขมร เยอ กูย บูล โส้ ฯลฯ ดีเอ็นเอของคนลาวอีสานพบว่าการผสมกับประชากรดั้งเดิมที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก เช่นเขมร ซึ่งเป็นของผู้ชายอีสาน ส่วนผู้หญิงสืบเชื้อสายร่วมกับคนใดจากสิบสองปันนาในประเทศจีน 2-คนดั้งเดิมมอญ-เขมร

กับชาติพันธุ์ในแอ่งโคราช ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาณาจักรโบราณของกลุ่ม
ชาติพันธุ์มอญและเขมร มีผลการศึกษาดีเอ็นเอของคนโบราณจากแหล่ง
โบราณคดีบ้านหลุมข้าวและเนินอุโลกพบว่าฝ่ายหญิงมีดีเอ็นเอที่ใกล้ชิดกับ
กลุ่มชาติพันธุ์ญูกรจากจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งต่อเนื่องกับพันธุกรรมจาก
คนโบราณในสมัยหินใหม่ตอนปลายถึงประชากรในปัจจุบัน กลุ่มชาติพันธุ์
ญูกรจากจังหวัดนครราชสีมาดีเอ็นเอที่ใกล้ชิดกับกลุ่มคนที่พูดตระกูล
ภาษาไท-กะได ต่างจากญูกรของจังหวัดชัยภูมิที่มีความใกล้ชิดกับกลุ่ม
ชาติพันธุ์เขมร กูย เยอ และซอง ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่พูดตระกูลภาษาออสโตร
เอเชียติกที่อาศัยอยู่ในภาคอีสานตอนล่างและภาคตะวันออก นอกจากนี้ผล
การศึกษาดีเอ็นเอ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์มอญปัจจุบันและมอญ
โบราณมีความแตกต่างกัน มอญปัจจุบันเพิงอพยพมาจากพม่าไม่กี่ร้อยปี
พบว่ามีดีเอ็นเอที่คล้ายกับคนไทยภาคกลาง ผู้เขียนเชื่อว่ากลุ่มชาติพันธุ์ญู
กรมีพันธุกรรมของคนในอนุทวีปเช่นอินเดียด้วย น่าจะสืบเชื้อสายมาจาก
คนโบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์สมัยหินใหม่และเกี่ยวข้องกับคนสมัยทวาร
วดี ส่วนชาวมอญในภาคอีสาน ผลการวิเคราะห์ดีเอ็นเอจากบ้านพระเพลิง
อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา พบการผสมผสานดีเอ็นเอกับประชา
กรอื่นๆ โดยเฉพาะจากฝ่ายชาย ที่มีดีเอ็นเอของคนอินเดีย ผู้เขียนสรุปว่า
ดีเอ็นเอของกลุ่มชาติพันธุ์มอญและญูกรมีพันธุกรรมที่แตกต่างกัน ส่วน
กลุ่มชาติพันธุ์เขมรได้เก็บตัวอย่างจากจังหวัดสุรินทร์ และกลุ่มชาติพันธุ์กูย
เยอ และลาวอีสาน พบว่ามีพันธุกรรมในกลุ่มเดียวกัน และแตกต่างจาก
ประชากรกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกในภาคเหนือและภาค
กลาง นอกจากนี้ข้อมูลดีเอ็นเอ แสดงว่ากลุ่มชาติพันธุ์กูยเป็นประชากร
ดั้งเดิมของภูมิภาค และกลุ่มชาติพันธุ์เขมรกับกูยได้รับดีเอ็นเอจากคนในอนุ
ทวีป โดยเฉพาะจากอำเภอยุซันซ์เมื่อประมาณ 1,000 ปีมาแล้ว ท้ายสุดคือ
ชาติพันธุ์ที่พบจากเวียดนามและลาวสู่แอ่งสกลนคร ได้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ผู้

ไท แสก กะเลิง ญ้อ ฯลฯ ผู้ไทเป็นกลุ่มที่อพยพจากประเทศเวียดนามผ่านประเทศลาวเมื่อ 200 ปี และเข้ามาสู่จังหวัดนครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ และมุกดาหาร พันธุกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทคล้ายคลึงกับกับประชากรที่พูดตระกูลภาษาไท-กะไดในประเทศไทย ลาวและเวียดนาม ส่วนกลุ่มชาติพันธุ์กะเลิงอพยพมาจากประเทศลาวตอนกลาง มีพันธุกรรมที่คล้ายคลึงกับกับประชากรที่พูดตระกูลภาษาไท-กะไดและออสโตรเอเชียติก สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์กะแสกอพยพมาจากตอนกลางของประเทศเวียดนาม บางส่วนเข้าสู่ประเทศไทยและลาว พบดีเอ็นเอที่มีการผสมผสานกันระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน ลาว และเวียดนาม รวมทั้งความสัมพันธ์กับประชากรที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก สรุป กลุ่มชาติพันธุ์ในแอ่งสกลนครมีความเกี่ยวข้องทางพันธุกรรมระหว่างประชากรไทยภาคอีสานตอนบนกับประเทศเวียดนาม

บทที่ 6 ดีเอ็นเอของคนภาคกลาง ผู้เขียนปูพื้นร่องรอยภาษาและวัฒนธรรมจากหลักฐานทางโบราณคดีโดยย่อก่อน ว่าพบหลักฐานยุคก่อนประวัติศาสตร์สมัยหินใหม่ เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว ที่จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี ต่อเนื่องมาสมัยเหล็ก ยุคประวัติศาสตร์สมัยทวารวดี ในจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี สิงห์บุรี และมีหลักฐานจารึกภาษาบาลีสันสกฤต และมอญ เมื่อประมาณ 1,500-1,000 ปีมาแล้ว สมัยลพบุรี ภายใต้อิทธิพลเขมร บริเวณจังหวัดลพบุรี และรัฐโบราณต่างๆ เช่น รัฐสุพรรณภูมิที่จังหวัดสุพรรณบุรี รัฐสุโขทัยที่เป็นรัฐอิสระของคนที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได อาณาจักรอยุธยา สมัยธนบุรี และรัตนโกสินทร์ มีการเคลื่อนย้ายของประชากรหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้เขียนได้ให้ความสนใจกับ 2 กลุ่มหลักคือ ดีเอ็นเออินเดียกับความซับซ้อนของคนไทย-มอญ กับลาวโซ่ง ลาวพวน และไทยวน กลุ่มอพยพในช่วงต้นรัตนโกสินทร์

กลุ่มที่ 1-เอ็นเอ็นเดียวกับความซับซ้อนของคนไทย-มอญ ตัวอย่างของดีเอ็นเอมาจากคนไทยภาคกลาง 7 จังหวัดคือสิงห์บุรี ราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก และพิจิตร มีพันธุกรรมที่คล้ายกันมาก บรรพบุรุษฝ่าหนิงของคนไทยภาคกลางสืบเชื้อสายร่วมกับคนไทจากสิบสองปันนาและประชากรที่พูดตระกูลภาษาไท-กะไดอื่นๆ และหลังจากอพยพมาตั้งถิ่นฐานในภาคกลางแล้วก็ผสมกับกลุ่มชาติพันธุ์มอญ ส่วนฝ่ายพ่อพบว่ามีดีเอ็นเอของชายไทยภาคกลางและกลุ่มชาติพันธุ์มอญมีพันธุกรรมที่ใกล้ชิดกัน และชายของกลุ่มชาติพันธุ์มอญมีพันธุกรรมที่คล้ายกับชาวอินเดีย นอกจากนี้พบว่าคนไทยภาคกลางและกลุ่มชาติพันธุ์มอญมีส่วนพันธุกรรมที่คล้ายกับกลุ่มชาติพันธุ์เขมรและญัฮกูรจากภาคอีสานสรุปคนไทยภาคกลางเกิดจากการผสมผสานทางพันธุกรรมของประชากร 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได กลุ่มเขมร และกลุ่มมอญในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก

กลุ่มที่ 2-ลาวโซ่ง ลาวพวน และไทยวน กลุ่มอพยพในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได กลุ่มชาติพันธุ์ลาวพวนอพยพมาจากแขวงเชียงขวาง ประเทศเข้ามาในประเทศไทยสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เมื่อมาอยู่ในประเทศไทยเรียกว่าไทพวน กระจายอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ลพบุรี พิจิตร อุตรธานี แพร่ และน่าน ผลดีเอ็นเอจาก 3 จังหวัดในภาคกลาง มีพันธุกรรมฝ่ายแม่บางส่วนร่วมและคล้ายกัน และยังคล้ายกับคนเมือง (ไทยวน) กลุ่มชาติพันธุ์ไทดำและลาวจากเวียงจันทน์ ส่วนฝ่ายพ่อคล้ายคลึงกับประชากรที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ลาวโซ่ง หรือไทดำ หรือไททรงดำ เดิมอยู่ที่บริเวณสิบสองจุไทย ประเทศเวียดนาม อพยพเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงต้นรัตนโกสินทร์หลายระลอก ในภาคกลางกระจายตัวอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ตัวอย่างดีเอ็นเอจากอำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าฝ่ายแม่มี

พันธุ์กรรมที่คล้ายคลึงกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำ บ้านนาป่าหนาด อำเภอ เชียงคาน จังหวัดเลย ส่วนฝ่ายพ่อทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน ผู้ชายไทดำที่เขาย้อยใกล้ชิดกับกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ขณะที่ผู้ชายไทดำจากอำเภอเชียงคาน ใกล้ชิดกับกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได บทที่ 7 ดีเอ็นเอของคนภาคใต้ กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคใต้มี 4 กลุ่มใหญ่ คือ ชาวไทยภาคใต้ที่พูดภาษาปักษ์ใต้ในตระกูลภาษาไท-กะได กลุ่มชาติพันธุ์มานิพูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ชาวไทยมาเลย์หรือมลายูและกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลที่พูดตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน ผู้เขียนได้ให้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีของภาคใต้ เริ่มต้นจากอาณาจักรลังกาสุกะ อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 1-3 อาณาจักรตามพรลิงค์ อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 ต่อมาเปลี่ยนเป็นอาณาจักรนครศรีธรรมราช ราวพุทธศตวรรษที่ 19 และมีความสัมพันธ์กับอาณาจักรสุโขทัย และอาณาจักรอยุธยาในพุทธศตวรรษที่ 21 ช่วงเวลาเดียวกันรัฐปัตตานีมีอิสระในการปกครองตนเอง และได้รับศาสนาอิสลาม ต่อมา พ.ศ. 2329 รัฐปัตตานีตกอยู่ภายใต้การปกครองของสยามในสมัยรัชกาลที่ 1 ผู้เขียนแบ่งหัวข้อของบทนี้ออกเป็น 2 หัวข้อหลัก คือ การผสมผสานทางพันธุ์กรรมของคนใต้และคนมลายู และข้อมูลชาวเลกับสมมติฐานเรื่องบรรพบุรุษ

สำหรับประเด็นการผสมผสานทางพันธุ์กรรมของคนใต้และคนมลายู จากข้อมูลประชากรไทยชาวพุทธ และมุสลิม จาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่าดีเอ็นเอไม่แตกต่างกัน ดีเอ็นเอของไทยมุสลิมจะใกล้ชิดกับชาวมาเลย์มากกว่าไทยพุทธ และไทยพุทธมีดีเอ็นเอที่ใกล้กับคนไทยในภาคกลางและภาคอีสาน นอกจากนี้ตัวอย่างคนไทยภาคใต้จากจังหวัดภูเก็ตและนครศรีธรรมราชที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได กับคนมลายูที่พูดตระกูลภาษาออสโตรนีเซียนจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดีเอ็นเอจากฝ่ายแม่ที่เหมือนกัน อีกทั้งมีความคล้ายคลึงกับคนไทยในภาคกลางและชาวมอญ

รวมทั้งหลายประชากรในหมู่เกาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะเดียวกัน ผู้ชายคนไทยใต้ที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได มีติเอ็นเอที่ไม่แตกต่างจากคนไทยภาคกลางและคนมอญ อีกทั้งพบพันธุกรรมที่คล้ายกับคนอินเดียได้

ส่วนข้อมูลชาวเลกับสมมติฐานเรื่องบรรพบุรุษ ภาษาพูดของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลจัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก โดยใช้ภาษาและถิ่นที่อยู่เป็นเกณฑ์ คือ 1-มอแกน อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดพังงา และอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต 2-มอแกน อาศัยอยู่บริเวณเกาะพระทอง และหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา เกาะสินไห และเกาะเหลา จังหวัดระนอง เกาะราวี จังหวัดภูเก็ต และเกาะพีพี จังหวัดกระบี่ และ 3-อูรักลาไวก์ อาศัยอยู่บริเวณเกาะสิเหร่และหาดราไวก์ จังหวัดภูเก็ต จนถึงทางใต้ของเกาะพีพีตอน เกาะลันตาใหญ่ จังหวัดกระบี่ เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ เกาะราวี จังหวัดสตูล และเกาะลันตา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาดีเอ็นเอของกลุ่มชาติพันธุ์มอแกน จากจังหวัดภูเก็ต พบว่ามีความหลากหลายของดีเอ็นเออย่างมาก คล้ายกับกลุ่มชาติพันธุ์มอแกนบนหมู่เกาะมะริด ประเทศเมียนมา เมื่อเทียบกับกลุ่มอูรักลาไวก์ที่มีความหลากหลายของดีเอ็นเอและมีใกล้ชิดกับประชากรอื่นๆ สรุป กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลทั้ง 3 กลุ่มและมานิติเอ็นเอที่ไม่หลากหลาย และมีพันธุกรรมที่แตกต่างจากประชากรชาวไทยและมลายู นอกจากนี้ ดีเอ็นเอในกลุ่มชาวเลด้วยกัน กลุ่มชาติพันธุ์อูรักลาไวก์และมอแกนมีดีเอ็นเอที่คล้ายกันมากกว่ามอแกน และมอแกนมีพันธุกรรมของคนอินเดียและมีโครงสร้างพันธุกรรมที่คล้ายกับประชากรที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก โดยเฉพาะชาวเขมร ผู้เขียนตีความว่ากลุ่มชาติพันธุ์มอแกนอาจเคยเป็นประชากรดั้งเดิมที่มีเชื้อสายออสโตรเอเชียติก ต่อมาได้รับวัฒนธรรมกลุ่มอื่นรวมทั้งตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน ซึ่งเป็นลักษณะของการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

บทที่ 8 ดีเอ็นเอจากกระดูกโบราณเครื่องจักรย้อนเวลาเพื่อไปศึกษาคนโบราณ ในบทนี้ผู้เขียนแบ่งเนื้อหาเป็น 2 หัวข้อหลัก คือคุณสมบัติของดีเอ็นเอโบราณ และสืบสาววิวัฒนาการมนุษย์ด้วย “พันธุศาสตร์โบราณคดี” ผู้เขียนได้อธิบายคุณลักษณะของดีเอ็นเอโบราณว่าเป็นการศึกษาตัวอย่างจากดีเอ็นเอของคนจากแหล่งโบราณคดีตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่อายุหลายหมื่นหลายพันปีมาแล้ว และอธิบายคุณลักษณะของดีเอ็นเอโบราณที่แตกต่างจากดีเอ็นเอของคนปัจจุบัน คือการเสื่อมสลายของท่อนดีเอ็นเอ และความเสียหายของดีเอ็นเอ ซึ่งวิธีการศึกษามีกลไกในการซ่อมดีเอ็นเอ สภาพแวดล้อมที่เก็บรักษาดีเอ็นเอได้ดีคือสถานที่ที่มีอากาศเย็น อุณหภูมิต่ำ สภาพแวดล้อมที่เป็นถ้ำ มีอากาศแห้งทำให้ดีเอ็นเอยังคงสภาพ และการปนเปื้อนจากจุลชีพที่อาศัยในสิ่งแวดล้อมของตัวอย่าง เป็นต้น สำหรับประเภทของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ฟัน และกระดูกกอกหู และวิธีการแก้ปัญหาของการปนเปื้อนระหว่างดีเอ็นเอโบราณและปัจจุบันในระหว่างการเก็บตัวอย่าง มีเทคโนโลยีในการหาลำดับเบสในปัจจุบัน ทำให้แยกความแตกต่างได้ ส่วนการสืบสาววิวัฒนาการมนุษย์ด้วย “พันธุศาสตร์โบราณคดี” ผู้เขียนได้นำเสนอพัฒนาการศึกษาดีเอ็นเอโบราณของหนึ่งสัต์ว์ควักกา อายุ 100 ปีที่มีลักษณะคล้ายม้าผสมกับม้าลาย และสูญพันธุ์ไปแล้ว ตั้งแต่พ.ศ. 2527 ภายหลังมีการพัฒนาวิธีการศึกษาดีเอ็นเอโบราณสำหรับวิวัฒนาการของมนุษย์ การเคลื่อนย้ายและความสัมพันธ์ระหว่างประชากร สาขานี้เรียกว่า “พันธุศาสตร์โบราณคดี” สำหรับการศึกษาดีเอ็นเอในประเทศไทยเริ่มต้นในปีพ.ศ. 2549 จากตัวอย่างของแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมโลงไม้ในอำเภอบางมะฝ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน อายุประมาณ 1,800 ปีมาแล้ว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นคว้าต่อเนื่อง นอกจากนี้มีการศึกษาดีเอ็นเอคนโบราณที่แหล่งโบราณคดีเนินอุโลก และบ้านหลุมข้าว จังหวัดนครราชสีมาที่มีพันธุกรรมใกล้เคียงกับ

กลุ่มชาติพันธุ์ญฮูร หลังจากนั้นก็มีการศึกษาตีเอ็นเอเพิ่มเติมจากแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมโลงไม้ในอำเภอปางมะผ้า และแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงโดยศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในประเด็นการเคลื่อนย้ายและความสัมพันธ์ระหว่างประชากร พบว่าประชากรปัจจุบันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สืบเชื้อสายมาจากประชากรโบราณ กลุ่มคือ กลุ่มดั้งเดิมที่เป็นคนในวัฒนธรรมโพนินเนียนที่อายุกว่าหมื่นปี มีลักษณะพันธุกรรมเชื่อมโยงกับประชากรนิกริโต จากนั้นเมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว มีการเคลื่อนย้ายของประชากรจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการผสมผสานทางพันธุกรรมระหว่างประชากรดั้งเดิมและประชากรที่พูดในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก เช่นตัวอย่างจากแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เมื่อประมาณ 2,000 ปีมาแล้วเริ่มมีพันธุกรรมที่แตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาไท-กะได และกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาออสโตรนีเซียที่พบในหมู่เกาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการศึกษาตีเอ็นเอจากแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมโลงไม้ พบว่าคนโบราณสืบเชื้อสายมาจากประชากร 3 กลุ่ม คือคนโบราณดั้งเดิมในวัฒนธรรมโพนินเนียนที่ใช้เครื่องมือหินกะเทาะ คนโบราณที่ทำเกษตรกรรมบริเวณลุ่มแม่น้ำแยงซี และลุ่มแม่น้ำเหลืองที่น่าจะเกี่ยวข้องกับบรรพบุรุษของประชากรที่พูดตระกูลภาษาจีน-ทิเบตที่มีต้นกำเนิดบริเวณนี้ เคลื่อนย้ายลงมาที่อำเภอปางมะผ้า ซึ่งแตกต่างจากแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ที่พบตีเอ็นเอที่ใกล้ชิดกับกลุ่มชาติพันธุ์ถิ่นและมลาบรีที่พูดตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก อาจจะแสดงถึงเส้นทางการเคลื่อนย้ายคนละทาง ที่สำคัญอีกประการคือการสืบหาความสัมพันธ์ระดับเครือญาติ ผลการศึกษาตีเอ็นเอจากวัฒนธรรมโลงพบความสัมพันธ์ทางเครือญาติภายในถ้ำเดียวกัน และระหว่างถ้ำ และยังพบความหลากหลายทางพันธุกรรม ซึ่งแสดงถึงโครงสร้างประชากรขนาดใหญ่ที่มีความสัมพันธ์กัน

ปัจจุบันยังขาดการศึกษาตีเอ็นเอโบราณในภาคกลางและภาคใต้ของประเทศไทย

บทที่ 9 ความเชื่อมโยงของอดีต ปัจจุบัน และอนาคตจากตีเอ็นเอ
บทนี้เป็นบทสรุปที่แสดงให้เห็นถึงการศึกษาตีเอ็นเอจากตัวอย่างคนโบราณในอดีตที่เข้าใจวิวัฒนาการของคน และปัจจุบันที่ช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับอนาคตโครงสร้างของพันธุกรรมของประชากรสามารถนำไปใช้สำหรับอนาคตได้ในเรื่องของการแพทย์แม่นยำ หรือการใช้ตีเอ็นเอสำหรับการรักษาโรคบางโรค หรือการจัดทำฐานข้อมูลตีเอ็นเอของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องการเคลื่อนย้าย ปฏิสัมพันธ์ผสมผสานกันของประชากรในแต่ละช่วงเวลา และใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างตีเอ็นเออดีตกับปัจจุบัน เพื่อช่วยตีความผลวิเคราะห์

โดยสรุป หนังสือ “ตีเอ็นเอไม่ไทย บรรพชนไม่แท้” นำเสนอผลงานวิจัยทางพันธุศาสตร์ประชากร และพันธุศาสตร์โบราณคดีเกี่ยวกับตีเอ็นเอของคนโบราณและคนปัจจุบันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ครอบครัวการศึกษาของประชากรทุกภูมิภาคของประเทศไทยเพื่อตอบคำถามความเป็นมาของคนไทยและข้อถกเถียงที่เกี่ยวกับ “ไทยแท้” และย้อนรอยการอพยพเคลื่อนย้ายและการผสมผสานทางพันธุกรรมของคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเด็นสำคัญของหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ที่เพิ่มเติมจากหลักฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ที่แสดงว่า “คนไทย” ไม่ได้มีบรรพชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียว หากแต่เกิดจากการผสมผสานของกลุ่มคนที่หลากหลายชาติพันธุ์และภาษา ไม่มีกลุ่มใดสามารถอ้างความเป็น “ไทยแท้” ที่บริสุทธิ์ได้ หนังสือเล่มนี้จึงท้าทายแนวคิดเรื่องเชื้อชาติบริสุทธิ์ และส่งเสริมความเข้าใจความซับซ้อนของพลวัตทาง

ประวัติศาสตร์ การเคลื่อนย้าย ปฏิสัมพันธ์ของผู้คนในประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความท้าทายของ “ดีเอ็นเอไม่ไทย บรรพชนไม่แท้”: การผสมผสานเพื่อไขปริศนาารหัสพันธุกรรม ประวัติศาสตร์ และการเคลื่อนย้ายของมนุษย์ในอุษาคเนย์

หนังสือเล่มนี้ถือว่าเป็น **“การเดินทางข้ามศาสตร์”** อย่างแท้จริง โดยผู้เขียนได้นำพาผู้อ่านไปสำรวจเรื่องราวอันซับซ้อนของการก่อกำเนิด การอพยพเคลื่อนย้าย และความสัมพันธ์ของประชากรในภูมิภาคอุษาคเนย์ และโลก ผ่านเลนส์ของ **พันธุศาสตร์ประชากร โบราณคดี ภาษาศาสตร์ และมานุษยวิทยา** การสังเคราะห์องค์ความรู้จากหลากหลายศาสตร์นี้เอง คือ **จุดเด่นประการสำคัญ** ที่ทำให้หนังสือเล่มนี้โดดเด่นและน่าสนใจอย่างยิ่ง

หนังสือเล่มนี้แสดงถึง **ความทะเยอทะยานและท้าทาย** อย่างสูงในการพยายามอธิบายและตีความเรื่องราวของมนุษย์ในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศ ไปจนถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเชื่อมโยงไปถึงการอพยพของมนุษย์ในระดับโลก การพยายามสร้างความเข้าใจในพลวัตของการเคลื่อนย้ายและความสัมพันธ์ของประชากรในห้วงเวลายาวนาน เช่นนี้ ถือเป็นเป็นการ **ท้าทาย** ขีดจำกัดของการตีความประวัติศาสตร์มนุษย์ และจุดประกายให้เกิดการคิดใคร่ครวญในวงกว้าง

หนังสือยังทำหน้าที่ **“เปิดหน้าประวัติศาสตร์”** ของผู้คนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างน่าติดตาม แม้ว่าจะเป็นภาพรวมใน **“ระดับมหภาค”** ที่ครอบคลุมช่วงเวลายาวนาน ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน แต่ผู้เขียนก็สามารถร้อยเรียงหลักฐานทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และภาษาศาสตร์ ให้เห็นถึง **“ร่องรอยการเคลื่อนไหวและการผสมผสาน”** ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

ที่สำคัญ ผลการศึกษา “รหัสพันธุกรรมทั้งในอดีตและปัจจุบัน” ที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้ ได้ฉายภาพที่สอดคล้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอย่างน่าสนใจ การค้นพบว่า “ไม่มีพันธุกรรมที่จำเพาะเจาะจง” ในกลุ่มประชากรต่างๆ ตอกย้ำถึงพลวัตและการผสมผสานของผู้คนมาโดยตลอด ข้อค้นพบนี้ยังนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับการศึกษาดีเอ็นเอในอนาคต นั่นคือการพิจารณาถึง “กระแสการเคลื่อนย้าย” ของประชากรในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และเชื่อมโยงกับบริบททางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอย่างเข้มข้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้เขียนจะพยายามนำเสนอเนื้อหาให้เข้าถึงง่ายสำหรับผู้สนใจทั่วไป แต่ด้วย “ความเฉพาะเจาะจงของเนื้อหา” ในบางส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านชีววิทยาและพันธุศาสตร์ อาจเป็น “กำแพง” สำหรับผู้อ่านที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ในศาสตร์เหล่านี้ ซึ่งผู้เขียนเองก็มองว่าหนังสือเล่มนี้น่าจะ “เหมาะสมที่สุด” สำหรับเป็นหนังสือเรียนเบื้องต้นในระดับอุดมศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาในสาขาพันธุศาสตร์ โบราณคดี และภาษาศาสตร์

นอกจากนี้ การตีความเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายและการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์นั้น เป็นประเด็นการศึกษาทางโบราณคดีที่มีงานบุกเบิกงานวิจัยจากกรณีการศึกษาของศาสตราจารย์คอลิน เรนฟิวจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เรื่องกำหนดภาษาอินโด-ยูโรเปียนที่แพร่กระจายเข้ามาในยุโรป โดยเขาได้ใช้หลักฐานของโครงกระดูกคนยุคก่อนประวัติศาสตร์ (ต่อมาเป็นการศึกษาดีเอ็นเอ) การเปลี่ยนแปลงการดำรงชีพของคนที่พักในรูปแบบของวัตถุทางวัฒนธรรม และภาษาศาสตร์ ซึ่งนักโบราณคดีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ทำงานในประเทศไทย คือศาสตราจารย์ ชาลส์ ไฮแอม ที่ขุดค้นแหล่งโบราณคดีโคกพนมดีที่ จังหวัดชลบุรี แหล่งโบราณคดีบ้านหลุมข้าว บ้าน

โนนวัต และเนโนโลก จังหวัดนครราชสีมาที่ใช้แนวทางการศึกษานี้เพื่ออธิบายการเคลื่อนย้ายของคนที่ถูกตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกจากทางเหนือเข้ามาในประเทศไทย เมื่อ 4,000 ปีมาแล้ว ทำให้งานพันธุศาสตร์ประชากรเองก็สนใจในประเด็นร่วมเพื่อไขปริศนาเรื่องการเคลื่อนย้ายของคน อาจกล่าวได้ว่าการวิจัยด้านดีเอ็นเอที่เกี่ยวข้องกับคนและวัฒนธรรมจำเป็นต้องทำงานร่วมกันกับนักวิชาการต่างสาขา เช่นนักโบราณคดี นักประวัติศาสตร์ นักภาษาศาสตร์ และนักมานุษยวิทยาอย่างใกล้ชิด แม้ว่าจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ดีเอ็นเอขั้นสูง ตั้งแต่เกณฑ์ภูมิหลังในการคัดเลือกตัวอย่างของคนในอดีตและปัจจุบัน และการตีความจำเป็นต้องมีนักวิชาการด้านนี้ร่วมตีความทั้งนี้เพราะประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นประเด็นเฉพาะสาขาที่เปรียบเทียบ “กฎแห่งสำคัญในการร่วมไขปริศนา” ดังนั้นเกณฑ์ของการกำหนดประชากร ที่ผู้เขียนใช้ภาษาเป็นหลัก และการสืบประวัติประชากรอย่างน้อย 2 รุ่น ไม่ได้สืบค้นจากข้อมูลประวัติศาสตร์ โบราณคดีหรือการตั้งถิ่นฐานของประชากร ไม่ได้ใช้พื้นฐานเรื่องชาติพันธุ์สัมพันธ์ในการคัดเลือกประชากร จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อความแม่นยำในการคัดกรองตัวอย่าง

ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ **“การตีความสถานะดั้งเดิม”** ของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น มานีและมลาปรี ซึ่งการพิจารณาจากรูปแบบการดำรงชีพเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ การสืบค้น **“ประวัติศาสตร์ของชุมชน”** เหล่านี้อย่างลึกซึ้งจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การตีความมีความรอบด้านและหลีกเลี่ยงการสรุปที่อาจคลาดเคลื่อน

ข้อจำกัดทางด้าน **“ข้อมูลดีเอ็นเอโบราณ”** ที่ยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวอย่างที่มีอายุเก่าแก่มาก ก็เป็นอีกหนึ่งความท้าทายในการศึกษา นอกจากนี้ ประเด็นทางวิชาการที่ยังคงมีการถกเถียงกัน เช่น **“นิยามและความหมายของวัฒนธรรมโอบินเนียน”** ในฐานะตัวแทนของ

ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นเพียงคุณลักษณะทางวัฒนธรรมที่อาจไม่ได้สะท้อนถึงกลุ่มประชากรที่มีความต่อเนื่องทางพันธุกรรมอย่างชัดเจน

สุดท้ายคือ **ความละเอียดอ่อนในการใช้คำเรียกกลุ่มคน** เช่น “ชาติพันธุ์” และ “ชาวเขา” ซึ่งอาจมีความหมายแฝงทางสังคมและการเมือง การพิจารณาและเลือกใช้คำที่เหมาะสมและเคารพต่ออัตลักษณ์ของกลุ่มคนต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ

โดยสรุปแล้ว หนังสือ “ดีเอ็นเอไม่ไทย บรรพชนไม่แท้” เป็นผลงานที่มีคุณูปการอย่างยิ่งในการนำเสนอความรู้ใหม่และมุมมองที่ท้าทายเกี่ยวกับความเป็นมาของคนไทย แม้จะมีข้อจำกัดบางประการ แต่จุดเด่นในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ และความพยายามในการอธิบายประวัติศาสตร์การอพยพและการผสมผสานของประชากรในระดับต่างๆ ทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญและกระตุ้นให้เกิดการศึกษาและถกเถียงในประเด็นนี้ต่อไป

